

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Budjettivaliokunta

9.2.2006

TYÖASIAKIRJA nro 4

"Ensimmäinen kannanotto komission 1. helmikuuta 2006 esittämään tarkistettuun ehdotukseen toimielinten väliseksi sopimukseksi"

Budjettivaliokunta

Esittelijä: Reimer Böge

JOHDANTO

Euroopan parlamentin 1. joulukuuta 2005 hyväksymässä päätöslauselmassa esitetyn pyynnön johdosta komissio antoi 1. helmikuuta 2006 tarkistetun ehdotuksen toimielinten väliseksi sopimukseksi. Siihen oli liitetty puheenjohtaja Barroson kirje puhemies Borrellille ja liittokansleri Schüsselille.

Toimielinten välisestä sopimuksesta käytävien neuvottelujen helpottamiseksi esittelijä esitti työasiakirjassaan nro 3¹ yksitoista avainkohtaa, jotka ilmentävät parlamentin poliittisia painopisteitä sen neuvotteluaseman pohjalta. Samassa asiakirjassa esittelijä myös muistuttaa, että Euroopan parlamentilla on seuraavien rahoitusnäkyvien ja toimielinten välisen sopimuksen osalta sekä määrällisiä että laadullisia tavoitteita. Toimielinten välistä sopimusta koskevilla avainkohdilla on olennainen merkitys sitä kokonaissopimusta valmisteltaessa, jota Euroopan parlamentti tavoittelee.

Kyseiset kohdat ovat vain osa Euroopan parlamentin vaatimuksia. Euroopan parlamentti tekee muita tarkistuksia sopimustekstiin. Esittelijä on tietoinen siitä, että koko toimielinten välinen sopimus täydentää rahoitusnäkyviä. Mitä rajoitetummat rahoitusnäkyvät, sitä suurempia tehokkuusvaatimuksia Euroopan parlamentin on asetettava toimielinten välisen sopimuksen menettelyille ja sisällölle. Euroopan parlamentti ei tue näkemystä, jonka mukaan ne sopimuksen osat, joihin ei ole tehty muutoksia, hyväksyttäisiin automaattisesti.

Keskeisiä määrällisiä ja laadullisia osia koskevista 11 avainkohdasta on tarkistettuun toimielinten välistä sopimusta koskevaan ehdotukseen otettu vain kaksi osittaisessa muodossa²:

- Joustavuus: vuosittaista määrää on nostettu 200 miljoonasta 700 miljoonaan euroon vuotta kohden kauden aikana, ja laajennettu soveltamisala käsittää sekä ennakoimattomat tarpeet että monivuotiset vaatimukset (4,9 miljardia euroa koko kauden aikana). Tämä määrä jää kauas siitä, mitä Euroopan parlamentti oli ehdottanut. Raskaan käyttöönottomenettelyn keventämisestä ei ole minkäänlaista mainintaa. Tällaisten joustovälineiden avulla ei ole mahdollista toteuttaa ohjelmia, joihin on järjestelmällisesti osoitettu liian vähän rahoitusta.
- Solidaarisuusrahasto (enintään 1 miljardi euroa vuodessa) on poistettu rahoituskehyksistä. Neuvoston vaatima globalisaatorahasto (enintään 500 miljoonaa euroa vuotta kohden) on niin ikään jätetty pois.

Muita avainkohtia ei ole otettu huomioon toimielinten välisen sopimuksen tarkistetussa versiossa. Useimpiin niistä viitataan melko ylimalkaisesti edellä ensimmäisessä kappaleessa mainitussa kirjeessä eikä komissio esitä selkeää sitoutumista parlamentin vaatimuksiin tai oikeuksiin neuvoston prioriteetteihin verrattuna.

¹ PE 367.953v01-00

² KOM(2006) 0036

Sama pätee myös tarkistuslausekkeeseen, joka esitetään valkoisena kirjana, joka komission on määrä esittää 2008–2009 ja jossa käsitellään kaikkia EU:n menoihin ja resursseihin liittyviä näkökohtia. Parlamentin asemaa olemassa olevien säännösten jatkamista, muuttamista tai vahvistamista koskevassa päätöksenteoksessa ei mainita lainkaan. Sitovasta etenemissuunnitelmasta ei myöskään ole minkäänlaista mainintaa.

Tältä osin esittelijä katsoo, ettei komission tarkistettua ehdotusta voi käyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston välisten reilujen neuvottelujen perustana. Esittelijän mielestä komissio ei ole osoittanut riittävää johtajuutta toimielinten välisen sopimuksen valmistelussa.

Koska on syytä välttää neuvottelujen valmistelujen viivästymistä, esittelijä viitoittaa seuraavassa, miten hänen mielestään avainkohtia olisi käsiteltävä toimielinten välisessä sopimuksessa, niin että Euroopan parlamentin ensisijaiset tavoitteet otetaan huomioon. Sopimuksen täydellinen tarkastettu versio kaikkine kohtineen esitetään toisessa vaiheessa ennen seuraavia kolmikantaneuvotteluja.

1. Joustavuus

Toimielimet ovat tietoisia siitä, että seuraavan rahoituskauden ennakoimattomiin tarpeisiin ja odottamattomiin kriiseihin varautumiseksi sekä muiden kuin ohjelman mukaisten toimien rahoittamiseksi tarvitaan joustomekanismeja. Joustovarausten luominen on erottamaton osa toimielinten välisen sopimuksen muodostamaa kokonaisuutta. Ne sijoitetaan rahoituskehysten ulkopuolelle. Joustovälineen kokonaismäärän tulisi olla enintään 0,03 prosenttia EU:n seitsemän vuoden kauden kumulatiivisesta BKTL:sta.

Mikäli ilmenee tarve rahoittaa toimia, joita ei ole voitu ennakoida, tai jokin uusi aloite, komissio ilmoittaa, onko mahdollista toteuttaa rahoituksen uudelleensuunnittelua olemassa olevien otsakkeiden puitteissa tai siirtää käyttämättä jääneitä määrärahoja eri otsakkeiden sisällä ja välillä. Jos nämä kaksi mahdollisuutta osoittautuvat riittämättömiksi, komissio ehdottaa uusia määrärahoja siten, että käytetään joustovarausta.

Perustetaan seuraavat joustovaraukset:

- kilpailukykyvaraus: enintään 7 miljardia euroa, otsake 1 a,
- koheesiovaraus: enintään 3 miljardia euroa, otsake 1 b,
- solidaarisuusrahaston varaus: enintään 6,2 miljardia otsake 3,
- hätäapuvaraus: enintään 1,5 miljardia euroa otsake 4,
- lainatakuuvaraus: enintään 3 miljardia euroa otsake 4.

Näiden varausten lisäksi perustetaan enintään 3,5 miljardin euron kohdentamaton joustovaraus muita kuin ohjelman mukaisia toimia ja ennakoimattomia tilanteita varten.

Komissio esittää joustovarausten käyttöönottoa koskevan ehdotuksen tarkasteltuaan seuraavia mahdollisuuksia:

- rahoituksen uudelleensuunnittelu asianomaisen otsakkeen puitteissa
- käyttämättömien määrärahojen siirtäminen otsakkeiden sisällä ja eri otsakkeiden välillä
- uudet määrärahat, jos edellä olevat mahdollisuudet eivät riitä.

Mikäli kyseessä on vuositasolla alle 200 miljoonan euron joustovälineen käyttöönotto eivätkä kaksi budjettivallan käyttäjää pääse yhteisymmärrykseen, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää pakollisista menoista ja Euroopan parlamentti ei-pakollisista menoista perustamissopimuksen 272 artiklassa määriteltyjä menettelyjä noudattaen.

2. Varainhoitoasetus

Toimielimet tunnustavat velvollisuutensa varmistaa, että talousarvion toteuttamista sekä EU:n rahoituksen näkyvyyttä ja kansalaisille tarjoota etuja parannetaan vaarantamatta kuitenkaan viimeisimmän uudelleenlaadinnan myötä saavutettua edistystä. Toimielimet tarkistavat yksityiskohtaisesti voimassa olevan asetuksen¹ sekä periaatteet ja niiden täytäntöönpanosäännöt menettelyjen yksinkertaistamiseksi ja talousarvion toteuttamisen helpottamiseksi.

Toimielimet ovat yhtä mieltä edellä mainituista asioista toimielinten välisessä sopimuksessa ja siitä, että lainsäädäntömenettelyä jatketaan noudattaen aitoa sovittelumenettelyä, jossa molemmat budjettivallan käyttäjät ovat tasavertaisessa asemassa.

3. Jäsenvaltioiden suorittama tilien vahvistaminen

Komissio esittää syyskuuhun 2006 mennessä luettelon kansallisista elimistä, jotka voisivat vahvistaa jäsenvaltioiden puolesta jaetun toimivallan piiriin kuuluviin politiikkoihin käytetyt EU:n varat.

Tilintarkastustuomioistuin antaa joulukuuhun 2006 mennessä lausunnon komission esittämistä kansallisista elimistä.

Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lausuntonsa komission luettelosta huhtikuuhun 2007 mennessä.

Budjettivallan käyttäjä määrittelee lausuntojen perusteella yhdessä komission ja tilintarkastustuomioistuimen kanssa menettelyt, joita jäsenvaltioiden on noudatettava antaessaan tilejä koskevan vahvistuksensa komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

4. Uudet rahoitusvälineet

Toimielimet ovat yhtä mieltä siitä, että yhteisrahoitusmekanismien käyttöönotto on tarpeen, jotta voitaisiin vahvistaa EU:n talousarvion rahoitushalukkuutta lisäävää vipuvaikutusta. Toimielimet kannattavat yksimielisesti kaikenlaisia rahoitusvälineitä, joilla edistetään julkisia ja yksityisiä investointeja. Komission olisi esitettävä tältä pohjalta asiaa koskevia ehdotuksia.

Euroopan investointipankin riskipääoma korotetaan 10 miljardiin euroon kaudella 2007–2013. Komissio raportoi budjettivallan käyttäjälle Euroopan investointipankista ja Euroopan investointirahastosta rahoitetuista toimista, joilla tuetaan EU:n ohjelmiin

¹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2005, EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

(pääasiassa Euroopan laajuisiin verkkoihin, tutkimukseen ja pk-yrityksiin) liittyviä investointeja.

5. Tarkistuslauseke

Käsiteltävänä olevaan toimielinten väliseen sopimukseen samoin kuin sen liitteeseen (jossa on rahoitusnäkyymiä koskeva taulukko) sovelletaan tarkistuslauseketta, jotta niitä voidaan tarvittaessa mukauttaa nopeasti kehittyvissä oloissa ja jotta rahoituksen painopisteitä voidaan tarkistaa tarpeen mukaan.

Komissio sitoutuu toteuttamaan vuoden 2008 loppuun mennessä täysipainoisen ja laajan uudelleen tarkastelun, joka kattaa kaikki rahoitusnäkyymiä, omia varoja ja menoja koskevat näkökohdat ja jossa Euroopan parlamentilla on selkeästi määritelty tehtävä.

Budjettivallan käyttäjän edustajista muodostetaan ad hoc -työryhmä, jonka tehtävänä on pitää budjettivallan käyttäjä ajan tasalla tarkistuksen etenemisestä ja tarvittaessa pyytää tältä lausuntoja. Budjettivallan käyttäjälle olisi esitettävä tilanneselvitys vuosittain ennen heinäkuussa toteutettavaa sovittelumenettelyä.

Molempien budjettivallan käyttäjien olisi päätettävä viimeistään maaliskuuhun 2010 mennessä toimielinten välisen sopimuksen vahvistamisesta, muuttamisesta tai hylkäämisestä.

6. Omien varojen järjestelmän uudistaminen

Toimielimet katsovat, että Euroopan unionille on luotava avoimet ja riippumattomat omat varat nykyisen järjestelmän tilalle. Ne ovat yhtä mieltä siitä, että tällaisen järjestelmän käyttöönoton valmistelu olisi annettava Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien muodostaman konferenssin tehtäväksi. Konferenssin olisi annettava suuntaviivat hyvissä ajoin, jotta komissio voi esittää ehdotuksensa vuoden 2008 loppuun mennessä.

7. Virastot

Toimielimet ovat yhtä mieltä siitä, että rahoituskehystä koskevan taulukon ulkopuolella olevien virastojen menoilta on asetettava sitovat enimmäismäärät avoimuuden varmistamiseksi virastojen ja yhteisön ohjelmien välillä. Kyseisen otsakkeen enimmäismääriä voidaan muuttaa vain budjettivallan käyttäjän päätöksellä toimielinten välisen sopimuksen xx artiklan (joustavuus) mukaisesti.

8. Hallintomenot

Toimielimet ovat yhtä mieltä siitä, että kaikkia hallintomenoja koskeva otsake on säilytettävä avoimuuden varmistamiseksi. Komissio esittää asianomaiset sitovaa enimmäismäärää koskevat ehdotukset, joissa säilytetään toimintoperusteisen budjetoinnin järjestelmä.

9. Demokraattinen valvonta ja ulkoisten toimien yhdenmukaisuus

Toimielimet tunnustavat, että erilaisia ulkoisia toimia koskevia välineitä on rationalisoitava. Ne ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, ettei lainsäädäntöviranomaisen toimivaltaa saa supistaa, kun välineitä rationalisoidaan ja ohjelmia keskitetään hallinnon helpottamiseksi. Tässä yhteydessä otetaan käyttöön erityinen menettely, jolla turvataan parlamentin oikeudet monivuotisen alustavan rahoituskehityksen ja strategia-asiakirjojen osalta siten, että komissio kuulee Euroopan parlamenttia ja neuvostoa etukäteen (määräaikoja ei ole vielä asetettu) ja sitoutuu peruuttamaan ehdotuksen, jos toinen budjettivallan käyttäjä sitä vaatii.

Toimielimet tunnustavat, että ulkoisia toimia koskevien välineiden uudelleenjärjestelyn yhteydessä ei saa supistaa Euroopan parlamentin oikeuksia etenkin monivuotisen alustavan rahoituskehityksen ja strategia-asiakirjojen osalta.

10. Euroopan kehitysrahasto

Euroopan kehitysrahasto budjetoidaan neuvottelujen tuloksena. Rahoituskehityksen enimmäismäärää tarkistetaan vastaavasti.

11. Muut asiat

Kaikki budjettikuria koskevat määräykset (YUTP, rahoitussuunnitelma) säilytetään.